

prinesaka za pribegle u vojničku krajino Bošnjake. Predsednik odboru je g. Ilija Guteša. Darove sprejema predsednik in uredništvo Obzora. V Dalmaciji se delajo prostori za sprejem mnogih vojakov, posebno v Dubrovniku! Govorica je, da je že vse pripravljeno za poziv vojakov pod puško, vsaki trenutek se zamore 5 vojnih oddelkov (korov) sklicati. Te dni je turški poslanec skušal ministra Andrassy-ja na turško, ruski poslanec pa na rusko stran potegniti; kateri je zmagal, to še ni znano.

Vnanje države. Ker je Turk vse nasvete turškim kristijanom na korist storjene odločno zavrgel, so vsi evropski poslanci zapustili Carigrad; sedaj se gre zato, kdo bo Turka z vojsko prisilil; ali tega vse evropske vlade skupno storiti nečejo, ruskej pa se bojijo dovoliti, da bi sama šla nad divjega mohamedana. Rusi skušajo sedaj zopet nagovoriti Avstrijo, naj zasede Bosnijo in Heregovino, Angleže, naj vzamejo Carigrad, sami bi pa vzeli Bolgarijo; če se ta nasvet ne sprejme, potem bo ali Rusija sama morala iti v boj, kar utegne ves svet v ogenj spraviti, ali pa bodo morali Rusi že nabrano vojsko razpustiti; kristijani bodo tako zopet ostali pod zverinskim Turkom, kar naši nemški in magjarski turkoljubi iz celega srca želé. Vendar veliko upanja nimajo; prevelike priprave na boj se delajo povsod. — Prusi na Nemškem še vedno ščujejo zoper Francoze, ti se pa ne dajo iznemiriti, še menj pa ustrašiti. — Angleži se kažejo zadnji čas menje turkoljubni, kakor še pred kratkim. — V Indiji razsaja strahovita lakota; angleška vlada je poslala 60 milijonov goldinarjev v pomoč.

Turške homatije. Ruski poslanec se je pri odhodu Turkom pogrozil, če bodo zopet Srbe in Črnogorce napali ali kaj žalega storili kristijanem. To je menda krivo, da je turški veliki vezir prav uljudno pisal srbskemu in črnogorskemu knezu, naj skleneta mir; Srbom hoče pustiti vse, kakor je bilo pred vojsko, Črnogorcem pa več zemlje odstopiti; kneza nista popolnem odrekla; tudi Grkom so Turki ponudili otok Kandijo, če ostanejo mirni. Tako delajo Turki iz strahu pred Rusom, ker bi temu radi izneverili zaveznike. Sicer pa je Turk divjak sedaj ravno tako, kakor poprej in turški popi pridgajo boj zoper Ruse in vse džauze (svinje), t. j. kristijane. V Drinopolju so natepli pruskega konzula, v Bolgariji lovijo kristijane in jih gonijo v Azijo, kder jih hočejo vse pomoriti, če pokne vojska; v Bosniji in sicer v mestih Maglaju, Zvorniku in Tuzli so posekali več kristijanov; zato so se začeli zopet vstaši zbirati. Iz Mesopotamije, Arabije, Sirije in iz svete dežele vlečejo Turki na boj vse, kar zamore puško nositi. Temu nasproti pa tudi Slavjani ne držijo križem rok. Črnogorci so se z Miriditi zoper Turke zvezali, Srbi so utrdili Kruševac, ruska vojna se pa je za 2 pošti iz Kišeneva pomeknola bližej k turškej meji; v Jaš se že naprej vozi živež in streljivo; v Galac in Izmael so po kopnem pripeljali železne ladje z

kanoni, da jih zoper turške spustijo v Donavo. Velikemu knezu Nikolaju postaja boljše. Zadi za njegovo vojsko zbirajo Rusi drugo, ki bo naslanjala se na mogočne trdjave: Bjelce, Chotim, Bender; ta vojna je neki namenjena ostro gledati na Magjare, če bi ti utegnoli Avstrijo zavolj Turkov v boj zaplesti in v Rusijo marširati med tem, ko bi Nikolaj naprej črez Donavo mahnil na Turka. Zima je neki na Ruskem in Turškem silna. Obupati Slavjanom ni treba!

Za poduk in kratek čas.

Iz Maribora v Solčavo in savinjsko dolino.

IX. Dolina lučka je precej širna, planine okoli nje so večjidel vse lepo obraščene z zelenim drevosovjem; golih, skalnih reber ni veliko videti. Okolica slovi zavoljo obilnih postrv, katerih se največ nahaja v lučkem potoku, ki se kaj urno ne daleč za vesjo v Savinjo izteka. Gorjanci lučke fare se radi vkvarjajo z planinskim lovom in marsikatera smešnica se o njih pripoveduje. Eno hočem zapisati. Na visoki planini bila je za osamljenim hramom zelena njiva, ki je proti Savinji močno visela. V bližnjem košatem gozdu pa je imel medved svoj brlog, od koder je po noči rad prikobacaval na zeleno njivo, kder se je na svoj debeli kožuh položil in proti Savinji drskal. Kmet je to zapazil in sedaj tuhtal, kako bi kosmatemu stricu jedno zasmodil. Nabije puško in se v noči postavi na prežanje. Ni dolgo čakal, ko je v gozdu suhljad začela pokati pod debelimi tacami težkega medveda; ta je bil kmalu na višini pri koncu njive, se na zeleno posteljo spustil in „rks“ zdrskal proti Savinji; hitra vožnja se mu je dopala tako, da jo je še parkrati ponovil, potem pa na bližnjo hruško splezal hrušek žret. Pod hruško so stale stare gare. Ko je hruškov tat že na hruški čepel, prileze tiho kmet, nastavi puško, vstrelji in spusti ves svinec medvedu v debeli kožuh. Medved se nepričakovanega pozdrava močno prestraši, v strahu iz drevesa skoči na gare; te se zrahljajo in z medvedom naglo proti Savinji novzdol letijo; medved takej vožnji neprivajen hoče gare ustaviti, si pa tace med kolesi polomi. Drugo jutro najde kmet medveda razbitega pri Savinji.

Pogledali smo tudi cerkvo, ki je posvečena sv. Lavrenciju; cerkva je lepa, snažna, dovolj prostorna, v podobi križa postavljena. Od Luč dalje naprej nam je potno kljožnjo nosilo snažno gorjansko dekle. Močna deklina je vse pospravila v lesen koš, si ga nataknila na široke rame in se ž njim pred nami zibala kazajé pot, po katerej imamo iti, ako hočemo priti v Ljubno. Cesta iz Luč v Ljubno je sedaj dobro popravljena in drži vedno kraj bistro tekoče Savinje. Solnce je med tem neusmiljeno pripekalo, da bi se nam lahko ves drobiž v mošnji razpustil. Dobri 2 uri smo hodili, ko smo na levi strani visoko na strmem

zagledali podružnico sv. Primona, pred nami pa — trg Ljubno. Pri ljubniškem župniku č. g. Mat. Sternadu smo jednega tovariša zastavili, ostala 2 sva se pa odpeljala k sv. Francišku v Stražah. Sicer pa pridem v Ljubno nazaj in bom tedaj kaj več povedal o „flosarskem“ trgu. Sv. Franciški Ksaverijan, sloviti in čudodelni apostol indijskih zamorcev, ima v Stražah resnično častljiv spominek. Cerkev stoji na ljubeznjivo lepi višavi, iz katere se vidi po celi gornji savinjski dolini. Nekdaj je tam stala kapela sv. Barbare. Toda v začetku 18. stoletja je v tamošnjih krajih ljudi stiskala strahovita lakota; ljudje so jedli, kar je le v usta moglo, celo drvesno skorjo so hlastno glodali. Lakoti je se pridružil še pomor vsled neke kužne bolezni. Vsa gornjegraška okolica, h katerej je spadala tudi sv. Barbara, bila je velika bolenišnica. Ljubljanski škof in drugi gospodje so pomagali, kolikor so mogli, ali revšina in nadloga bila je prevelika. V tej sili potrkajo gornjegraški duhovniki na druge dveri, kder se najde pomoči dovolj za vsako težavo. Obrnejo se k Bogu in si izvolijo za priprošnika pri njem sv. Franciška Ksaverijana, o katerem je bilo takrat veliko slišati, kako so se na njegovo priprošnjo godile čudovite prigodbe. Bilo je 2. decembra l. 1715, ko je pobožni duhovnik Ahac z 2 tovarišema iz Gornjegograda po noči sem prinesel sliko sv. Franciška, ki je bila v Ljubljani napravljena, ter jo je na strani pri altarju sv. Barbare obesil in drugi den god apostola Indijancev slovesno obhajal. Kakih 10 let pozneje je že stala lepa prostorna cerkev, katero je ljubljanski škof Zigmund na dan sv. Simona in Jude l. 1728. slovesno posvetil. Širno poslopje duhovnikom za stanovanje odmenjeno je tudi duhovnik Ahac dal postaviti leta 1734.

Romanje ali sveta pot v Straže je nekdanj močno slovela. Od domačih krajev pa tudi iz tujih dežel pribajalo je mnogo pobožnikov, ki so tukaj pomoči izkali, ali se za prijete dobrote zahvalili. V zakladnici je mnogo dragocenih daril, plaščev, pluvijalov, kefibov; posebno lepa in dragocena je jedna monštranca. Razun teh je še mnogo drugih zlatih in srebrnih daril, poslanih iz kraljevskih in cesarskih hiš. Več reči je, ki so bile poslane od cesarice Marije Terezije in njenih hčeri. Meni so za sv. mešo oblekli zlati plašč, katerega je darovala nadvojvodinja Marija Magdalena, hčer Marije Terezije. (Dalje prih.)

Smešničar 5. Kovač in kovačica sta se skregala; kovač sedi jezen za mizo, kovačica mu postavi pred nos skledo kislega zelja. Kovač vzame žlico in si naglo zagradi zelja, ki je pa bilo še precej žgoče, tako, da si je kovač jezik in ustnice opekli. Razkačen popade skledo in jo hoče kovačici v hrbet zakaditi, toda o joj, v naglici vzdigne skledo previsoko nad glavo, skleda zleti prazna kovačici v hrbet, zelje pa njemu za šinjak med srajco in kožo. Nagla jeza je situ reč!

Razne stvari.

(Za pribegle vstaše v Avstriji) pod geslom: „Nad Balkanom mati Slava, v grenkih solzah se topi itd.“ darujejo iz prisrčnega sočutja č. g. duhovniki konjiške dekanije 16 fl. 50 kr. Prenesek 5 fl. 60 kr. skup 22 fl. 10 kr.

(Odborova seja kat. tiskovnega društva) bo 6. febr. ob 1/2 4 uri popoldne, h kateri se vsi č. g. odborniki s tem vljudno povabijo.

Predsedništvo.

(Za 7 nesrečnikov), ki so pri grozovitem zasipu na Zidanem mostu razun življenja vse zgubili, so blagosrčni popotniki do 26. jan. zložili 140 fl., katerim so naš milostljivi knez in škof še dodjali 50 gold.

(Mariborska čitalnica) obhaja v četrtek 8. febr. t. l. zvečer ob 8. uri spomin slovenskega pesnika Fr. Preširna z besedo, deklamacijo, h koncu ples. K svečanosti vabi č. udje in neudje od udov vpeljane Odbor.

(7letni dečko) je svojej materi Mariji Marinovi v Hermancih v ptujskem okraju užgal hlev in hišo.

(Načelniki okrajnih odborov) od cesarja potrjeni so g. Šmid v Mahrenbergu, g. Kašpar Skaza v Velenji za šoštanjski in č. g. Bohine, dekan v Brašlovcih, za vranski okraj.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. g. Mikuž, Altman, Cizej Pet., Golinar Jož. po 11 fl.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

(1 Hl. = 1⁶⁸/₁₀₀ vag. — 100 kilo = 1 cent in 78 1/2 funta.)

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tursišica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor	8	80	6	10	5	10	3	50	5	20	5	10	5	—
Ptuj	9	60	6	40	5	—	3	30	5	10	5	—	5	20
Ormuž	7	32	6	17	5	70	2	92	4	80	7	80	4	88
Gradec	10	92	7	85	5	—	4	40	6	50	—	—	4	—
Celovec	9	02	7	90	5	50	3	10	5	14	4	46	5	36
Ljubljana	9	10	6	40	4	70	3	27	6	80	4	70	5	85
Varaždin	8	20	6	50	5	80	4	—	5	10	5	50	4	80
Zagreb	8	20	6	40	6	—	3	70	5	50	6	—	4	40
Dunaj	12	40	10	50	10	50	8	20	7	20	—	—	—	—
Pešt	12	—	9	—	7	—	7	80	5	—	5	—	—	—

V Mariboru. Krompir 3 fl. 10 kr. Hl. — fažol 14, leča 30, grah 28 kr. Kg. — Pšeno 12 kr. liter. — Pšenično gres 26, prednja moka 22, srednja 17, polentna moka 12 kr. Kg. — Kravje maslo 1 fl. 20 kr. svinjsko maslo 90, slanina frišna 54, slanina prevojena 86 kr., puter 1 fl. — kr. Kg. — Jajce 2 1/2 kr. vsako. — Govedina 44, teletina 52, svinjetina mlada 52 kr. Kg. — Meko frišno 12, posneto 10 kr. liter. — Drva trda fl. 3 — mehka, fl. 2-80 Kbmt. — Ogelje trdo fl. 1 —, mehko 60 kr. Hl. — Seno 3 fl. 70 kr. slama 2 fl. 80 kr., stelja 2 fl. 30 kr. za 100 Kg.

Najnovjši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 61 90 — Srebrna renta 67 60 — Zlata renta 74 60 — Akcije narodne banke 818 — Kreditne akcije 146. — Napoleon 9 81 — Ces. kr. cekini 5 94 — Srebro 115.60